

بازار کار در بهار ۱۴۰۱

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تیر ۱۴۰۱

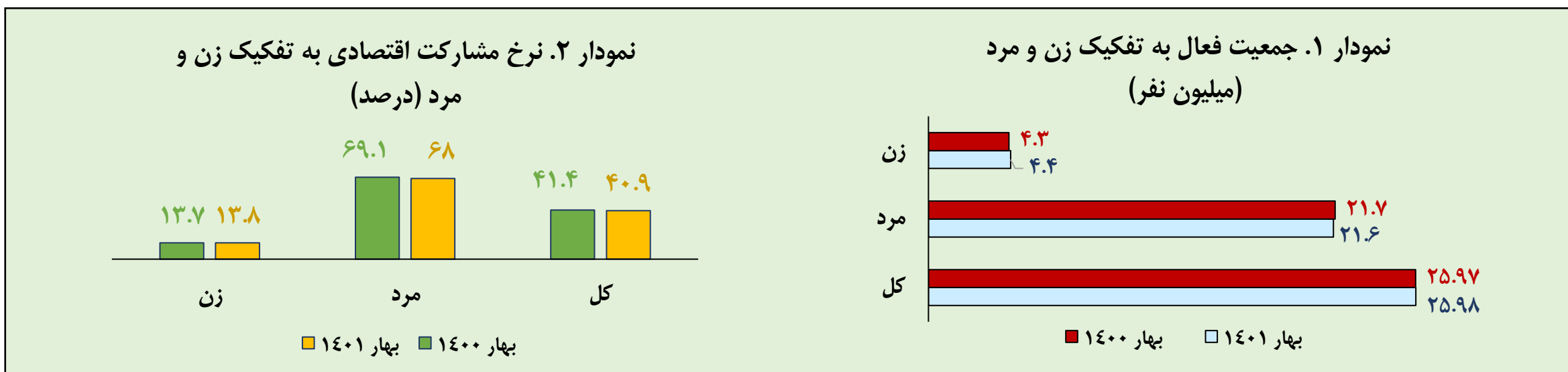
در بهار ۱۴۰۱، نرخ مشارکت اقتصادی کشور در مقایسه با بهار ۱۴۰۰ با کاهش ۰.۵ واحد درصدی همراه بوده و به حدود ۴۰.۹ درصد رسیده است. نرخ بیکاری نیز در این فصل، با افزایش ۰.۴ واحد درصدی در سطح ۹.۲ درصد قرار گرفته است.

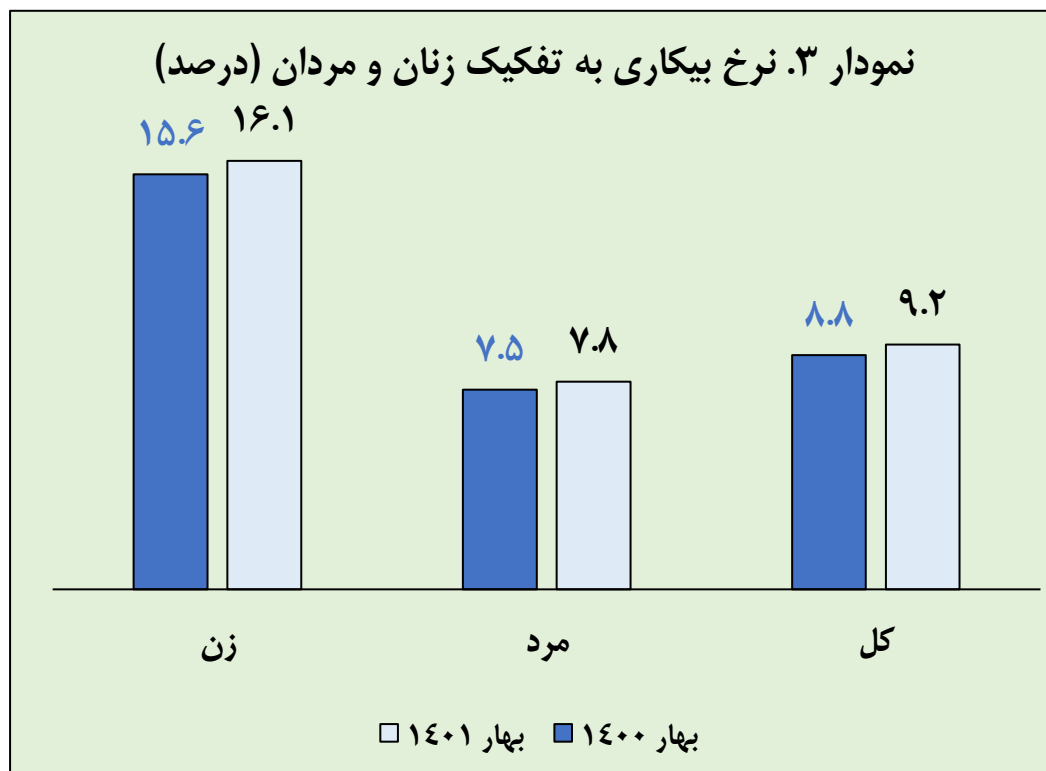
کاهش نرخ مشارکت اقتصادی در کنار افزایش نرخ بیکاری می‌تواند به معنای پیوستن عده زیادی به جمعیت غیرفعال کشور باشد. آمارهای جمعیت فعال کشور نیز گویای کاهش ۹۸ هزار نفری تعداد شاغلان و افزایش ۱۰۸ هزار نفری تعداد بیکاران است. بخش عمده این بیکاران نیز در گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ قرار داشته‌اند. گزارش حاضر به بررسی وضعیت متغیرهای بازار کار در فصل بهار سال ۱۴۰۱ می‌پردازد.

جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کشور در بهار ۱۴۰۱ به حدود ۶۳.۵ میلیون نفر رسیده که نسبت به بهار ۱۴۰۰ بیش از ۷۲۱ هزار نفر افزایش یافته است. اگرچه جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در بهار ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال قبل، با افزایش همراه بوده، اما جمعیت فعال طی این مدت، کاهش حدود ۹.۷ هزار نفری را تجربه کرده است.

کاهش تعداد جمعیت فعال کشور در بهار ۱۴۰۱ نسبت به بهار ۱۴۰۰، صرفاً به دلیل کاهش حدود ۰.۴ درصدی جمعیت فعال مردان بوده است. سهم جمعیت فعال زنان از کل جمعیت فعال کشور ۱۶.۹ درصد بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۰.۴ واحد درصد افزایش یافته است. این در حالی است که سهم جمعیت فعال مردان از کل جمعیت فعال کشور در بهار ۱۴۰۱ حدود ۸۳ درصد بوده که نسبت به بهار ۱۴۰۰ کاهش ۰.۴ واحد درصدی را تجربه کرده است.

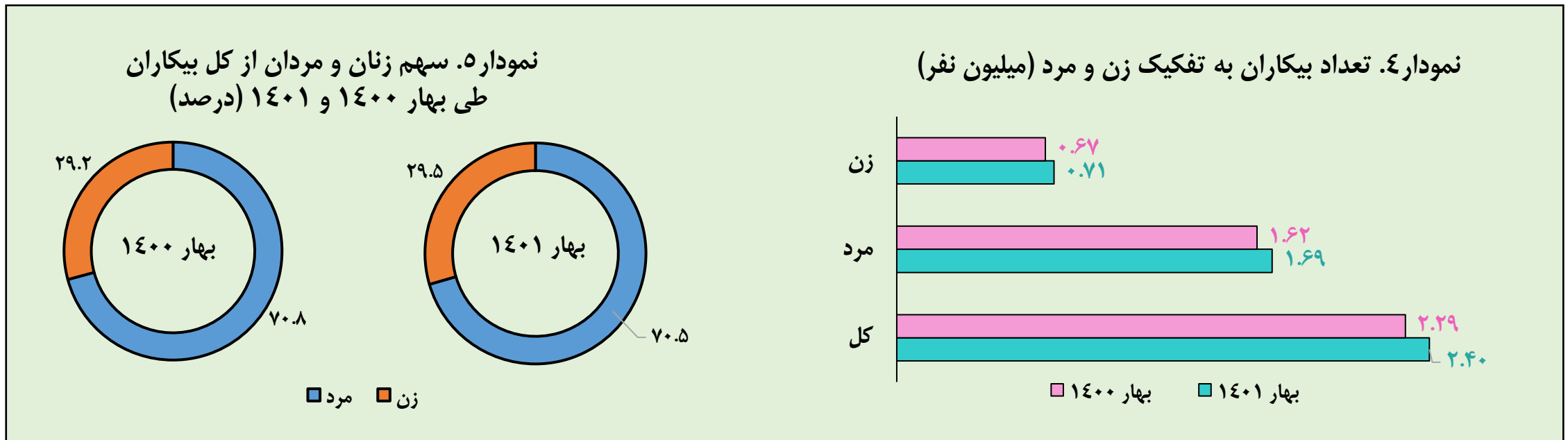
نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کشور در بهار ۱۴۰۱ حدود ۴۱ درصد است که نسبت به بهار ۱۴۰۰، حدود ۰.۵ واحد درصد کاهش یافته است. نرخ مشارکت اقتصادی زنان و مردان در بهار ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۰.۱ واحد درصد افزایش و ۱.۱ واحد درصد کاهش یافته و به ترتیب به ۱۳.۸ درصد و ۶۸ درصد رسیده است.

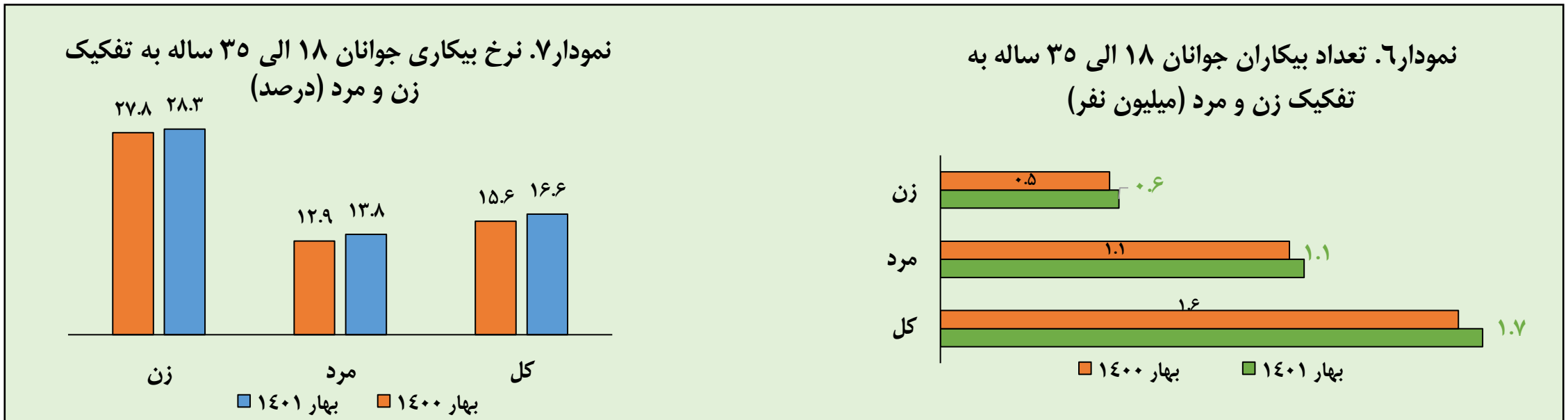
- نرخ بیکاری در بهار ۱۴۰۱ به حدود ۹.۲ درصد رسیده که نسبت به بهار ۱۴۰۰ حدود ۰.۴ واحد درصد افزایش داشته است.
- نرخ بیکاری زنان و مردان در بهار ۱۴۰۱، به ترتیب ۱۶.۱ درصد و ۷.۸ درصد بوده که این ارقام در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته برای زنان با افزایش ۰.۵ واحد درصدی و برای مردان با افزایش ۰.۳ واحد درصدی همراه بوده است.
- همانطور که ملاحظه می‌شود در بهار ۱۴۰۱ همچنان نرخ بیکاری زنان به مراتب بالاتر از مردان و دارای اختلاف حدود ۸.۳ واحد درصدی است.

- مطابق نمودار ۴، جمعیت بیکار در بهار ۱۴۰۱ حدود ۲.۴ میلیون نفر بوده که این رقم نسبت به بهار ۱۴۰۰، کاهش ۴.۷ درصدی را داشته است.
- جمعیت زنان بیکار در بهار ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ حدود ۳۹ هزار نفر (۵.۸ درصد) افزایش یافته و به حدود ۷۰۸ هزار نفر رسیده؛ در مقابل جمعیت مردان بیکار نیز در بهار ۱۴۰۱ با افزایش حدود ۶۹ هزار نفری (۴.۲ درصد) نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده و به ۱.۷ میلیون نفر رسیده است.
- سهم زنان از کل جمعیت بیکار ۱۵ ساله و بیشتر در بهار ۱۴۰۱ حدود ۲۹.۵ درصد بوده که نسبت به بهار ۱۴۰۰ افزایش ۰.۳ واحد درصدی را تجربه کرده و سهم مردان از ۷۰.۸ درصد در بهار ۱۴۰۰ به ۷۰.۵ درصد در بهار ۱۴۰۱ کاهش یافته است.

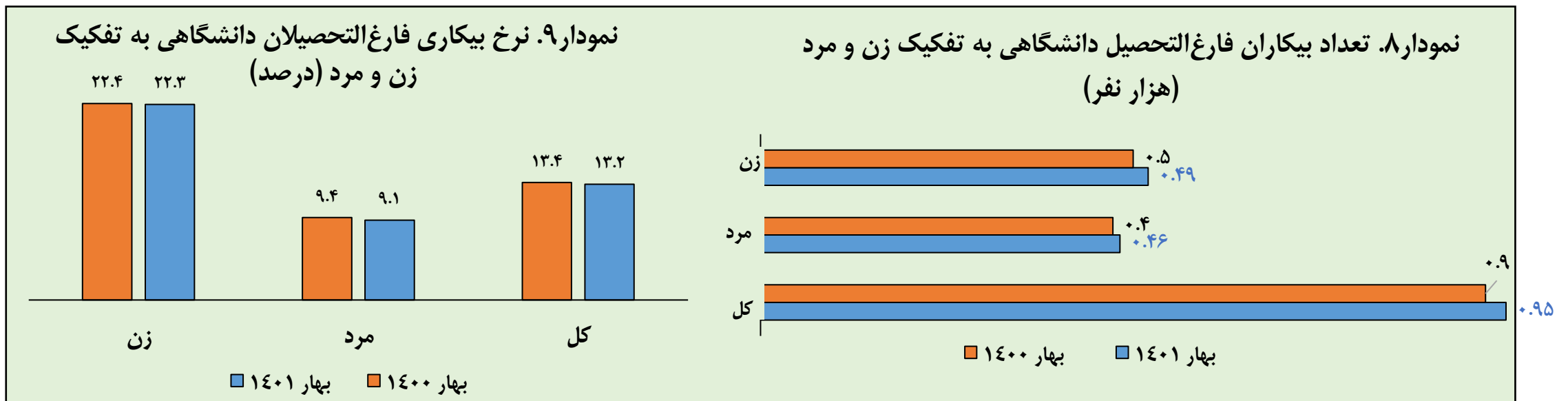
تعداد و نرخ بیکاری جوانان ۱۸ الی ۳۵ سال

- در بهار ۱۴۰۱، جمعیت جوانان بیکار ۱۸ الی ۳۵ سال حدود ۱.۷ میلیون نفر بوده که نسبت به بهار ۱۴۰۰ حدود ۷۵ هزار نفر (۴.۶ درصد) افزایش یافته است. از این میزان به ترتیب حدود ۶۷ درصد و ۳۳ درصد را مردان و زنان تشکیل داده‌اند.
- در بهار ۱۴۰۱، جمعیت زنان و مردان بیکار گروه سنی ۱۸-۳۵ ساله نسبت به بهار ۱۴۰۰ به ترتیب حدود ۲۹ هزار نفر و ۴۶ هزار نفر افزایش یافته است.
- نرخ بیکاری جوانان ۱۸ الی ۳۵ سال در بهار ۱۴۰۱، ۱۶.۶ درصد بوده که نسبت به بهار ۱۴۰۰ حدود ۱ واحد درصد افزایش یافته است.
- در بهار ۱۴۰۱، نرخ بیکاری جوانان ۱۸ تا ۳۵ ساله در مقایسه با نرخ بیکاری کل بیشتر بوده و نسبت به بهار ۱۴۰۰ نیز این شکاف افزایش یافته است.
- نرخ بیکاری زنان و مردان در گروه جوانان ۱۸-۳۵ ساله در بهار ۱۴۰۱ به ترتیب ۲۸.۳ درصد و ۱۳.۸ درصد است که نسبت به بهار ۱۴۰۰ به ترتیب ۰.۵ واحد درصد و ۰.۹ واحد درصد افزایش یافته است.
- در بهار ۱۴۰۱ حدود ۷۰ درصد بیکاران کشور متعلق به گروه سنی ۱۸-۳۵ ساله بوده و از این میزان حدود ۶۷ درصد را مردان تشکیل می‌دهند.

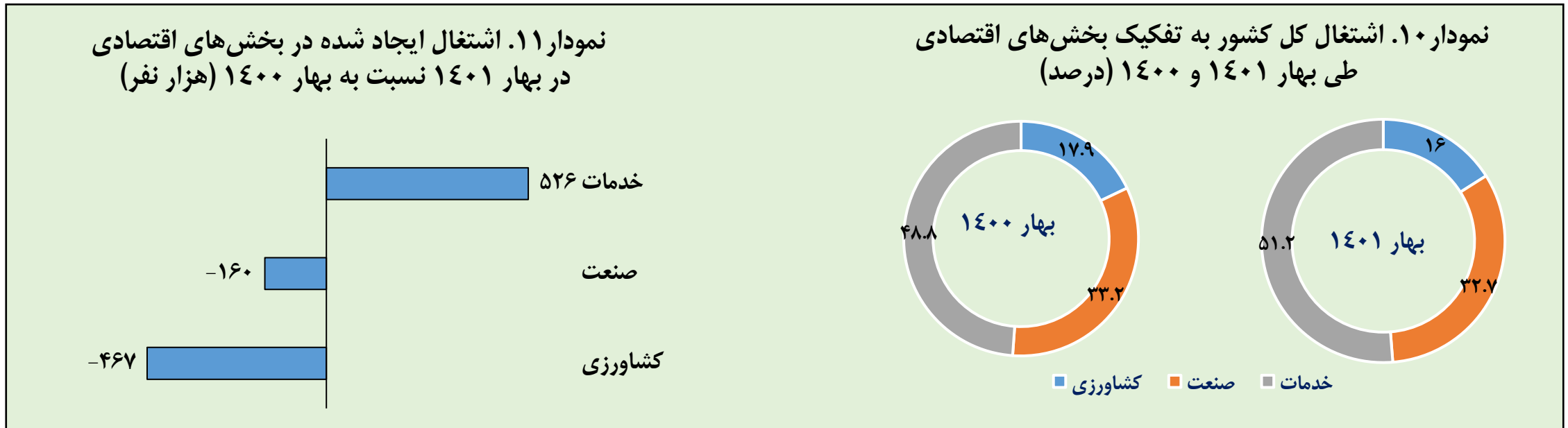
تعداد و نرخ بیکاری فارغ التحصیلان دانشگاهی

- حدود ۹۵۲ هزار نفر از جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر فارغ التحصیلان آموزش عالی در بهار ۱۴۰۱ بیکار بوده‌اند که این رقم در مقایسه بهار ۱۴۰۰ افزایش ۲۷ هزار نفری داشته است.
- نرخ بیکاری زنان در میان فارغ التحصیلان آموزش عالی ۱۵ ساله و بیشتر در بهار ۱۴۰۱، به ۲۲.۳ درصد رسیده که نسبت به نرخ مدت مشابه سال قبل ۰.۱ واحد درصد کاهش داشته است. نرخ بیکاری مردان نیز با کاهش ۰.۳ واحد درصدی مواجه شده و به ۹.۱ درصد رسیده است.
- در بهار ۱۴۰۱ نسبت به بهار ۱۴۰۰، تعداد زنان بیکار فارغ التحصیل آموزش عالی ۱۵ ساله و بیشتر حدود ۴۹۴ هزار نفر افزایش یافته که این عدد برای مردان حدود ۴۵۸ هزار نفر است.
- حدود ۴۰ درصد از بیکاران کل کشور در گروه فارغ التحصیلان آموزش عالی ۱۵ ساله و بیشتر طبقه‌بندی شده‌اند که ۴۸ درصد از آنها را مردان و ۵۲ درصد از آنها را نیز زنان تشکیل می‌دهند.

ترکیب اشتغال بر حسب بخش‌های اقتصادی

- مطابق نمودار ۱۰ مشاهده می‌شود، در بهار ۱۴۰۱، بخش خدمات با سهم ۵۱.۲ درصدی بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده و بخش صنعت و بخش کشاورزی به ترتیب ۳۲.۷ درصد و ۱۶ درصد از شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر را از آن خود کرده‌اند. همچنین در بهار ۱۴۰۱ در مقایسه با بهار ۱۴۰۰، از سهم شاغلان بخش کشاورزی و صنعت (به ترتیب ۱.۹ درصد و ۰.۵ واحد درصد) کاسته شده و در مقابل، به سهم شاغلان بخش خدمات (۲.۴ واحد درصد) افزوده شده است.
- در بهار ۱۴۰۱، اشتغال ایجاد شده نسبت به بهار ۱۴۰۰، برای بخش خدمات مثبت و حدود ۵۲۶ هزار نفر و برای بخش‌های کشاورزی و صنعت منفی و به ترتیب حدود ۴۶۷ هزار نفر و ۱۶۰ هزار نفر بوده است.

جدول ۱ نرخ مشارکت، بیکاری و نسبت اشتغال (شاغلان به جمعیت فعال) را در استان تهران در بهار ۱۴۰۱ نسبت به بهار ۱۴۰۰ نشان می‌دهد:

- نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر استان تهران در بهار ۱۴۰۰ به ۴۰.۹ درصد رسیده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل افزایش ۰.۲ واحد درصدی داشته است. شایان ذکر است نرخ مشارکت استان تهران در بهار ۱۴۰۱، تقریباً برابر با نرخ مشارکت کل کشور بوده است.
- در بهار ۱۴۰۱ نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر استان تهران به ۷.۸ درصد رسیده که این نرخ نسبت به بهار ۱۴۰۰ افزایش ۱.۵ واحد درصدی داشته است. مقایسه این نرخ با نرخ بیکاری کل کشور نشان می‌دهد نرخ بیکاری استان تهران نسبت به کل کشور حدود ۰.۴ واحد درصد کمتر است.
- در بهار ۱۴۰۱، سهم افراد شاغل استان تهران از کل جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر این استان، حدود ۳۷.۷ درصد بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، تقریباً ۰.۴ واحد درصد کاهش یافته است. رقم مشابه برای کل کشور نیز حدود ۳۷.۱ درصد بوده که در مقایسه با بهار ۱۴۰۰، تقریباً کاهش ۰.۶ واحد درصدی داشته است.

جدول ۱. مقایسه مشارکت اقتصادی، بیکاری و اشتغال جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کل کشور و استان تهران (درصد)

نسبت اشتغال		نرخ بیکاری		نرخ مشارکت اقتصادی		شرح
تهران	کل کشور	تهران	کل کشور	تهران	کل کشور	
۳۷.۷	۳۷.۱	۷.۸	۹.۲	۴۰.۹	۴۰.۹	بهار ۱۴۰۱
۳۸.۱	۳۷.۷	۶.۳	۸.۸	۴۰.۷	۴۱.۴	بهار ۱۴۰۰